

17802

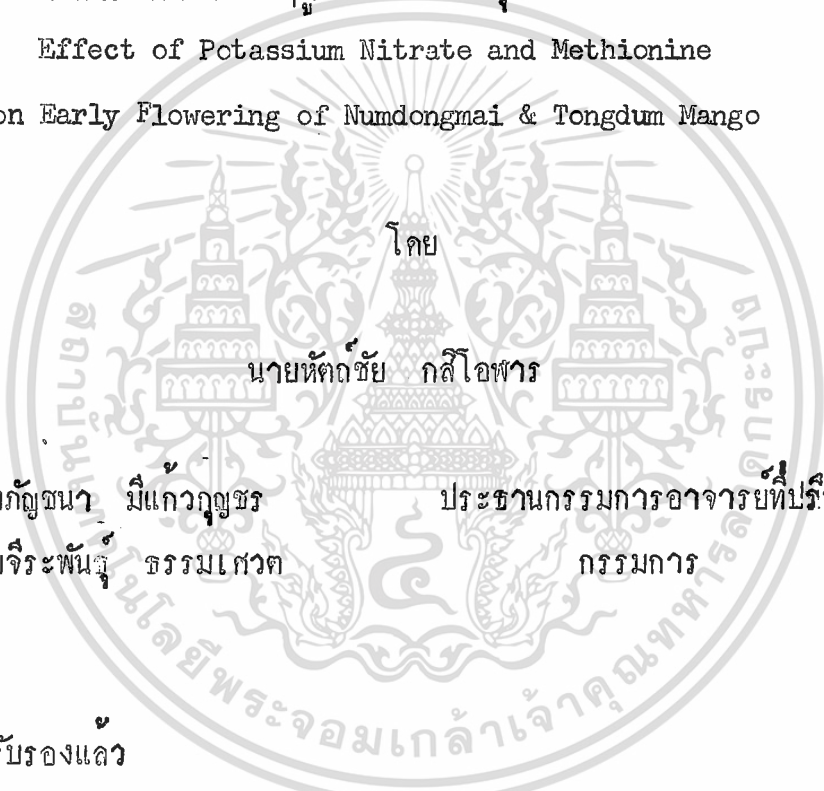
ปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
เรื่อง

เลขที่
เลขที่

T100436

การศึกษาผลของ Potassium Nitrate และ Methionine
ต่อการออกดอกก่อนฤดูของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และทองคำ
Effect of Potassium Nitrate and Methionine
on Early Flowering of Numdongmai & Tongdum Mango

โดย

นายหัตถชัย กสิโฬพาร

นางกัญชญา มีแก้วกฤษ

ประธานกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา

นายจิระพันธุ์ ธรรมเภาต

กรรมการ

ภาควิชารับรองแล้ว

[Handwritten signature]

ป/พ.

(นางศรีประไพ ชื่นศรี)

ท459ก - หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช

2524

วันที่ 20 เดือน ๖ พ.ศ. 2524

ค. 1

เลขที่... 100436

วันที่... 18 JUN 2009

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

เรื่อง

การศึกษานผลของ POTASSIUM NITRATE และ METHIONINE
ต่อการออกดอกก่อนฤดูกาลของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และทองคำ

การศึกษานผลของ Potassium Nitrate และ Methionine ต่อการออกดอกก่อนฤดูกาลของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และพันธุ์ทองคำ โดยใช้โปแตสเซี่ยมไนเตรค (KNO_3) ในอัตรา 1 เปอร์เซ็นต์, 2 เปอร์เซ็นต์, 3 เปอร์เซ็นต์ และ 4 เปอร์เซ็นต์ และใช้ Methionine 200, 300, 400 และ 500 ppm. ตามลำดับ โดยได้ทำการทดลองที่สวนมะม่วงในเขตลาคกระบัง กทม. ในระหว่างวันที่ 2 - 23 พฤศจิกายน 2523 ผลปรากฏว่าการใช้โปแตสเซี่ยมไนเตรค สามารถเร่งให้มะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และพันธุ์ทองคำออกดอกก่อนฤดู 35 วัน และโปแตสเซี่ยมไนเตรคที่ความเข้มข้น 4 เปอร์เซ็นต์ ทำให้มะม่วงทั้งสองพันธุ์ออกดอกมากกว่าที่ความเข้มข้นอื่นๆ ส่วนการใช้ Methionine กับมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และพันธุ์ทองคำ ปรากฏว่าไม่สามารถเร่งให้เกิดช่อกดอกได้ในทุกๆ ระดับความเข้มข้น.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตารางแผนวก	(2)
สารบัญภาพ	(3)
คำนำและวัตถุประสงค์	1
การทรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	14
ผลการทดลองและวิจารณ์ผล	16
สรุปผลการทดลอง	20
เอกสารอ้างอิง	21
ภาคผนวก	23

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่	หน้า
1. แสดงจำนวนชอคคอกของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ในระยะ 1, 2 และ 3 สัปดาห์ หลังจากการพ่นด้วย สารเคมี โดยเริ่มเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2523	24
2. แสดงจำนวนชอคคอกของมะม่วงพันธุ์ทองคำ ในระยะ 1, 2 และ 3 สัปดาห์ หลังจากการพ่นด้วยสารเคมี โดยเริ่ม เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2523	25
3. วิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOV) ของการจัดการ ทดลอง แบบแฟคทอเรียล ในแผนการทดลองแบบ RBD มีพันธุ์กับอัตราความเข้มข้นของสาร เป็นองค์ประกอบของ สิ่งทดลอง	26
4. จำนวนชอคคอกเฉลี่ย (ชอคคอก/ 10 ยอด) ของมะม่วง 2 พันธุ์ โดยใช้ โปแตสเซียมในเกรด 5 อีตรา	27

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงชอคคอมเมววงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่พ่นด้วย KNO_3 1 %	28
2	แสดงชอคคอมเมววงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่พ่นด้วย KNO_3 2 %	29
3	แสดงชอคคอมเมววงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่พ่นด้วย KNO_3 3 %	30
4	แสดงชอคคอมเมววงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่พ่นด้วย KNO_3 4 %	31
5	แสดงต้นเมววงพันธุ์น้ำดอกไม้ หลังจากการฉีดพ่น โปแตสเซียมในเตรคเป็นเวลา 14 วัน	32
6	แสดงลักษณะยอดของเมววงพันธุ์ทองคำ ที่ไม่มีการ เปลี่ยนแปลงหลังจากการฉีดพ่น KNO_3 1 %	33
7	แสดงลักษณะยอดของเมววงพันธุ์ทองคำ ที่ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง หลังจากการฉีดพ่น KNO_3 2 %	34
8	แสดงลักษณะยอดของเมววงพันธุ์ทองคำ ที่ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง หลังจากการฉีดพ่น KNO_3 3 %	35
9	แสดงลักษณะของชอคคอมเมววงพันธุ์ทองคำ หลังจาก การฉีดพ่น KNO_3 4 %	36

การศึกษาผลของ Potassium Nitrate และ Methionine
ต่อการออกดอกก่อนฤดูของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้และพันธุ์ทองคำ

EFFECT OF POTASSIUM NITRATE AND METHIONINE ON
EARLY FLOWERING OF NUMDONGMAI & TONGDUM MANGO

คำนำและวัตถุประสงค์

คำนำ

มะม่วง *Mangifera indica* Linn เป็นไม้ผลเศรษฐกิจอย่างหนึ่งของประเทศไทยและได้ทำรายได้ให้กับประเทศไทยหลายล้านบาท ทั้งนี้เพราะมะม่วงเป็นผลไม้ที่มีรสดี จึงเป็นที่นิยมของคนไทยโดยทั่วไป รวมทั้งชาวต่างประเทศด้วย ส่วนใหญ่มะม่วงจะออกดอกออกผลปีละ 1 ครั้ง นอกจากบางพันธุ์ที่สามารถออกดอกออกผลได้ตลอดปี แต่มะม่วงพันธุ์ดังกล่าวมักให้ผลผลิตได้น้อยกว่ามะม่วงพันธุ์ที่ให้ผลผลิตปีละครั้ง และเนื่องจากมะม่วงมักออกดอกออกผลพร้อมๆกัน ทำให้มีผลผลิตในท้องตลาดมากเกินไปจนทำให้ราคาตกต่ำมากและกลายเป็นปัญหาที่กสิกรส่วนใหญ่กำลังประสบอยู่ ดังนั้นเพื่อที่จะหาทางแก้ไขปัญหานี้โดยการพยายามที่จะบังคับให้มะม่วงออกดอกออกผลตามระยะเวลาที่เราต้องการ เพื่อจะได้มีมะม่วงทยอยออกสู่ตลาดได้ตลอดปี จึงได้ทำการทดลองใช้สารเคมีเพื่อบังคับให้มะม่วงออกดอกออกผลก่อนฤดูกาล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเร่งให้มฆวงออกชอคอกกอนตุคกาด
2. เพื่อศีกษาผลคอบสนองของมฆวง คอสารเคมึชนึคตางๆ ในระคัมคววม:
เขมชนตางๆกััน
3. เพื่อสงเสรมเกษตรกรคอบไปนอนาคค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสาร

มม่วงอยู่ใน Genus *Mangifera* จากรายงานของ Singh (1967) พบว่า Genus นี้มี 41 Species และ Pureglove (1968) รายงานว่ามีถึง 61 Species มีแหล่งกำเนิดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมอาณาเขต ตั้งแต่อินเดียตอนเหนือ ไปจนถึงหมู่เกาะฟิลิปปินส์ และนิวกีนี มีศูนย์กลางของความแปรปรวนทางพันธุกรรมอยู่ใน อินโดจีน มาเลเซีย และอินโดเนเซีย ส่วนใหญ่จะเป็นพืชป่า ที่มีลำต้นใหญ่ ผลมีเสี้ยน สำหรับ wild species ของ *M. indica* ซึ่งเป็น species ที่ปลูกเป็นการค้า พบมากในอินเดียตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะของคอกมม่วง มม่วงต้นหนึ่งๆจะมีจำนวนชอคอก 1000 - 6000 ชอคอกมม่วงประกอบด้วย คอกค้ำชูและคอกกะเทย คอกกะเทยมีประมาณ 5 - 35 เปอร์เซนต์ ซึ่งขึ้นอยู่กับพันธุ์ Mukherjee (1953) คอกมีขนาดเล็ก มี Stamen 1 อัน และ Style เล็ก คอกจะเริ่มบานตอนเช้า และบานเต็มที่ก่อนเที่ยง การบานของคอกจะอยู่ในช่วงระหว่าง 9.00 - 10.00 น. แต่บางรายงานกล่าวว่า คอกส่วนมากจะเริ่มบานในตอนกลางคืน และบานเต็มที่ในตอนเช้า

Hapitan และเพื่อน (1976) ได้บรรยายลักษณะของต้นม่วงที่จะทำ
ให้โคกคอกคอกดังนี้

1. ทาอยู่ในระยะพักตัว

2. ไบมีตีเซียวเซม และกรอบเมื่อขี้ควมมือ

ลักษณะดังกล่าวนี้ใช้เป็นกฎเกณฑ์แสดงว่า เซลล์อยู่ในระยะที่พร้อมจะตอบสนองเมื่อถูกกระตุ้น ได้มีการทดลองมากมายที่แสดงให้เห็นว่า โปแตสเซียมในเตรคที่ความเข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสามารถชักนำให้มะม่วง Carabao ออกดอกนอกฤดูกาล เติบโตที่มีลักษณะคล้าย โปแตสเซียมในเตรค ได้แก่ Methionine (amino acid) และสารนี้สามารถปลดปล่อย Ethylene เมื่อใช้ภายนอกกับปลายยอด

นักค้นคว้าได้สอบสวนถึงแหล่งของ Ethylene และเชื่อว่า Precursor ของ Ethylene ในพืชคือ Methionine Lieberman และคณะ (1966) ได้แสดงให้เห็นว่า amino acid ดังนี้ สามารถเปลี่ยนกลับไปเป็น Ethylene เมื่อผลไม้สุก Barer และคณะ (1971) ได้ชี้ให้เห็นว่า เนื้อเยื่อส่วนที่อ่อนของผลไม้จะไม่เปลี่ยน Methionine เป็น Ethylene นอกจากนี้ Ethylene สามารถชักนำให้พืชออกดอกนอกฤดูกาลได้ด้วย

Maity และคณะ (1975) ได้สังเกตเห็นว่าในมะม่วง การใช้ L-Methionine จะส่งเสริมให้เกิดการออกดอก Mukhopadyay (1978) ได้รายงานไว้ว่า L-Meth. ที่ความเข้มข้น 300 ppm. จะช่วยเพิ่มจำนวนของดอกต่อช่อให้มากขึ้น เมื่อใช้ทางกัน 1 เดือน โดยเริ่มจากเดือนพฤษภาคม

Lieberman et al. (1966) ได้พบว่า Methionine เป็น precursor ของ ethylene การใช้ Methionine ซึ่งรู้จักกันว่าเป็นตัวกระตุ้นขบวนการทางสรีรวิทยาในรูปของ Ethylene ซึ่งก่อให้เกิดจุกกำเนิดของดอก และการใช้ Ethylene บนยอดของสัปรด สามารถที่จะชักนำให้ออกดอกเร็วขึ้นได้

ในปี ค.ศ. 1866 ได้มีการค้นพบว่า Potassium เป็นธาตุที่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช และยังได้พบว่าข้าวโอ๊ตไม่สามารถเกิดดอกได้ ถ้ามีปริมาณ Potassium น้อยเกินไป

ห้องสมุด
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
เลขทะเบียนที่.....
เลขกรม.....

ต.ก. 2521

โปแตสเชื่อมไนเตรตได้ถูกนำมาใช้แทนการรมควัน และนิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง เพราะสามารถใช้ได้ผลดีกว่าและแน่นอนกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งการใช้โปแตสเชื่อมไนเตรตก็ปรากฏว่าไม่ไค้ผล ซึ่งยังคงเป็นปัญหาอยู่ ความสำเร็จในการใช้ โปแตสเชื่อมไนเตรต ขึ้นอยู่กับความแก่ของใบ โดยสังเกตุสีของใบเป็นสีเขียวเข้ม ในประเทศฟิลิปปินส์ การพ่นโปแตสเชื่อมไนเตรต ในเดือนตุลาคม จะได้ผลดีกว่าการพ่นก่อนช่วงเวลาอื่น การพ่นอาจจะยืคเวลาไปจนถึงเดือนมีนาคม เมษายน หรือพฤษภาคม ซึ่งแล้วแต่แต่ละท้องถิ่น การรมควันเป็นวิธีที่ดีที่สุด ซึ่งจะทำกันในเดือนพฤศจิกายน, ธันวาคม หรือมกราคม ซึ่งจะได้ผลดีกว่าการทำในเดือนถัดไป ใ้พบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการออกดอกออกผล ปัจจัยที่สำคัญคืออายุของยอด ยอดที่มีอายุ 7 เดือน เมื่อพ่นด้วยโปแตสเชื่อมไนเตรต ในปริมาณ 20 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร จะสามารถทำให้เกิดชอกชอก 77 เปอร์เซ็นต์ ยอดมะม่วงที่มีอายุ 6.5 - 8.5 เดือน (Carabao mango) จะออกชอก 86 - 100 เปอร์เซ็นต์ และความเข้มข้นที่สูงกว่า 20 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร จำเป็นสำหรับยอดมะม่วงที่มีอายุน้อยกว่า

Singh (1960) ได้แสดงให้เห็นว่า การออกดอกตามธรรมชาติของ Indian mango (ในฟิลิปปินส์) เกิดขึ้นเมื่อยอดมีอายุ 8 - 10 เดือน การรมควันซึ่งปฏิบัติเป็นการค้าและได้มีการทำกันมานานแล้วก็พิจารณาเกี่ยวกับอายุของยอด กล่าวคือ ยอดที่มีอายุน้อย 2.5 - 5 เดือน ไม่สามารถทำให้เกิดชอกได้ Galang & Agati (1936) ได้รายงานไว้ว่า ยอดที่แก่เท่านั้นจึงจะเหมาะต่อการรมควัน (Smudging) มะม่วงบางชนิด การพ่นด้วยโปแตสเชื่อมไนเตรต ก็ปรากฏว่าไม่ออกชอก (Bondad et al., 1936) ซึ่งยังไม่มีผู้ใดสามารถอธิบายเรื่องนี้ได้

ความสำเร็จในการทำให้มะม่วงออกชอกนั้นขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ต้นมะม่วงแตกยอด ถ้าแตกยอดในเดือนตุลาคม - ธันวาคม ก็จะสามารถเร่งให้ชอกชอกได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นไป แต่ถ้าแตกยอดในเดือน มกราคม - พฤษภาคม ก็สามารถจะเร่งให้ชอกชอกราวเดือนตุลาคม การฉีดโปแตสเชื่อมไนเตรตจะทำให้มะม่วงมีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนแปลงให้เห็นภายหลังจากการฉีด 4 หรือ 6 วัน ส่วนวันที่ 8 และ 10 นั้นจะเห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจน โดยโปแตสเซียมไนเตรตจะเป็นตัวทำให้ตาที่พื้กตัวเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเป็นชอคอก

โปแตสเซียมไนเตรตได้ถูกนำมาใช้อย่างเป็นทางการค้า โดยใช้แทนการรมคกวันในประเทศฟิลิปปินส์ และได้มีการพิสูจน์เกลือของโปแตสเซียมไนเตรตในด้านประสิทธิภาพมาก-น้อยตามลำดับดังนี้ คือ KNO_3 , $NaNO_3$, NH_4NO_3 , $Ca(NO_3)_2$ แต่อย่างไรก็ตามผลการตอบสนองของมะม่วงแต่ละต้นก็อาจจะทำให้เกิดการผันแปรไปได้

Bondad et al. (1978) ได้รายงานเอาไว้ว่า สารต่างๆที่ส่งเสริมการออกดอกของมะม่วง ยังไม่มีสารตัวใดที่จะมีประสิทธิภาพดีเท่ากับโปแตสเซียมไนเตรต ผู้ที่ทำงานด้านนี้หลายท่านคิดว่า โปแตสเซียมไนเตรต เป็นตัวทำให้เกิดตาออกขึ้น นอกจากการใช้โปแตสเซียมไนเตรตแล้ว ก็ยังมีการใช้ N^6 -Benzyladenine, Cytokinin เพื่อเป็นตัวส่งเสริมการออกดอกของมะม่วง และจากผลการทดลอง ปรากฏว่า Benzyladenine ให้ผลดีน้อยกว่า ethyphon และ KNO_3 ซึ่งตัวที่ให้ผลดีที่สุดก็คือ $KNO_3 + ethyphon + N^6$ -benzyladenine โดยใช้ในอัตรา 5, 0.45 และ 0.1 กรัมต่อลิตร ที่ให้ผลดีรองลงมาได้แก่ $KNO_3 + ethyphon$ และ $KNO_3 + N^6$ -benzyladenine ให้ผลน้อยที่สุด และเราอาจกล่าวได้ว่า สารประกอบเหล่านี้จะให้ผลดีกว่าการใช้เพียงชนิดเดียว

นายมนตรี วงศ์รักษาพานิช และเพื่อน ได้รายงานไว้ว่า การใช้ KNO_3 1% และ $KNO_3 + NaH_2PO_4$ สามารถเร่งให้มะม่วงแรกออกชอกมากกว่าวิธีการอื่นๆ และได้สรุปเอาไว้ว่า วิธีการที่มี KNO_3 เป็นส่วนประกอบ จะมีอิทธิพลในการเร่งให้มะม่วงพันธุ์แรกออกชอกเร็วกว่าปกติประมาณ 7 - 10 วัน แต่ทั้งนี้จะต้องมีปัจจัยอื่นๆเป็นตัวประกอบด้วย เช่น (1) ความอุดมสมบูรณ์ของต้นมะม่วง (2) มะม่วงอยู่ในสภาพพร้อมที่จะออกดอก การที่ต้นมะม่วงจะอยู่ในสภาพที่พร้อมจะออกดอกได้นั้น อาจขึ้นอยู่กับ (1) การ

คัดแต่งกิ่งที่เหมาะสม (2) มีช่วงแสงระยะหนึ่งก่อนการออกดอก และ (3) มีช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสม นายทิริฎ ทิริฎประคิษฐ์ และเพื่อน กล่าวว่า โปแตสเซียมในเตรคเป็นตัวช่วยเร่งให้ตาใบหรือตาดอกของมะม่วงแทงออกมาเร็วขึ้น แต่โปแตสเซียมในเตรคไม่ได้เป็นตัวทำให้เกิดตาดอกแต่อย่างใด ดังนั้นการใช้โปแตสเซียมในเตรคเร่งให้มะม่วงออกดอกก่อนฤดูนั้น จะต้องคำนึงถึงว่า มะม่วงต้นนั้นพร้อมที่จะออกดอกแล้วหรือยัง ซึ่งถ้าพร้อมก็จะทำให้การใช้สารเคมีได้ผล

การออกดอก

การเกิดดอกหรือการออกดอกนั้น เราหมายถึงการเปลี่ยนแปลงสภาวะทางสัณฐานจาก Asexual phase มาเป็น Sexual phase อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมี (Biochemical change) ซึ่งก่อให้เกิดการแปรสภาพ (Differentiation) ของ Vegetative primordia ให้กลายเป็น Reproductive primordia การออกดอกของมะม่วงขึ้นอยู่กับการเจริญทางกิ่ง ที่เรียกว่าการแตกยอดใหม่ การแตกยอดใหม่จะไม่แน่นอน อาจมีตาที่เจริญเป็นตาใบหรือตาดอก การเปลี่ยนแปลงของตาขึ้นอยู่กับ สภาพดินฟ้าอากาศในท้องถิ่นนั้น และความแก่ของยอด ซึ่งเป็นการยากที่จะรู้ว่า ตาพักตัวชนิดใดจะแปรสภาพเป็นตาดอก เพราะรูปพรรณสัณฐานของตาทั้งสองชนิดคล้ายคลึงกัน คือระหว่างตาใบและตาดอกที่เจริญเต็มที่แล้ว แต่จะแตกต่างกันตรงการเจริญ คือจุดเจริญของตาใบไม่สิ้นสุด แต่จุดเจริญของตาดอกสิ้นสุด ลักษณะของการออกดอก ทั้งภายในและภายนอกของการเปลี่ยนแปลงของดอกคือ ระยะเริ่มแรก ตาที่มองเห็นตามยาวจะเห็นเป็นรูปโคนที่ตรงยอด ซึ่งจะค่อยๆ ยาวตามแกนของมัน ขณะเดียวกันจะมีการขยายออกและกว้างขึ้น ที่มุมจะอ้วนสั้นเป็นรูปโคนเจริญขึ้นมา นี่คือนิยามภายในสำหรับการเปลี่ยนแปลงของตาดอก

การออกดอกของต้นไม้เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน พืชต่างชนิดกันก็มีความต้องการปัจจัยต่างๆ ในการออกดอกไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจจะสรุปได้ดังนี้

1. อายุ (Age) ตามปกติแล้ว พืชจะออกดอกเมื่อมันมีอายุเพียงพอ
2. อาหาร (Nutritional factor) พืชสามารถออกดอกได้เมื่อมีภาวะของอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับน้ำตาล ต้องมีเพียงพอที่จะกระตุ้นการออกดอก เชื่อกันว่าสารที่เป็นอาหาร และเกี่ยวข้องอย่างมากในการเกิดดอกก็คือ คาร์โบไฮเดรต และไนโตรเจน และการทรานส์ลูคั้ววิธีการต่างๆ เช่น การตอน การควั่นกิ่ง จะทำให้มีการสะสมอาหารให้อยู่ในระดับที่เพียงพอต่อการกระตุ้นให้ออกดอก
3. อัตราส่วนระหว่าง C:H (Carbohydrate:Nitrogen) การเกิดดอกนั้นเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของคาร์โบไฮเดรตกับไนโตรเจน Kraus และ Kraybill (1918) ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับเรื่อง C:H นี้กับมะเขือเทศ และได้สรุปเอาไว้ว่า C:H มีภาวะสมดุลกันแล้ว จะกระตุ้นให้เกิดดอกได้ เช่นต้นไม้ที่ให้ไนโตรเจนสูง และได้รับแสงแดดอย่างพอเพียงต่อการสังเคราะห์แสงแล้วก็ตาม พืชจะมีการเจริญเติบโตทางใบ แต่จะลดการออกดอกลง แต่เมื่อเราให้ไนโตรเจนแก่พืชต่ำ และการสังเคราะห์แสงไม่พอ หรือจำกัดการเจริญทางใบแล้ว การออกดอกของพืชจะลดลง แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าเราลดระดับไนโตรเจนลง และปล่อยให้พืชมีการสังเคราะห์แสงไปในระดับสูง พืชจะมีการเจริญทางใบลดลง แต่การออกดอกจะเพิ่มขึ้น เรายังไม่สามารถที่จะบอกได้ว่า C:H นั้นจะต้องอยู่ในระดับใด และมีช่วงกว้างขนาดไหน จึงจะเหมาะต่อการกระตุ้นให้เกิดดอก ทั้งนี้ย่อมจะขึ้นอยู่กัชนิด อายุ และส่วนต่างๆของพืช
4. ความชื้น (Moisture factor) ความชื้นจะช่วยกระตุ้นการออกดอกของพวกวานต่างๆ แต่พืชบางชนิด ถ้ามีความชื้นสม่ำเสมอ พืชจะไม่ออกดอก แต่จะเจริญทางกึ่ใบเท่านั้น

5. ความยาวของวัน (Photoperiod) ความยาวของวันมีอิทธิพลต่อการออกดอกของพืชหลายชนิด ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 3 พวก คือ
- ก. Long day plants คือพืชที่ออกดอกเมื่อมีช่วงยาวของวันมากกว่าวิกฤต (Critical day length) เช่นผักกาดหอม มันฝรั่ง
- ข. Short-day plants คือพืชที่ออกดอกเมื่อมีช่วงยาวของวันน้อยกว่าวิกฤต เช่น ถั่วเหลือง เบบัวมาศ ฯลฯ
- ค. Neutral plant คือพืชที่ออกดอกได้ทั้งในวันสั้นและวันยาว เช่นมะเขือเทศ และมะเขือต่างๆ
6. ฮอว์โมน (Flowering hormone) เรื่องฮอว์โมนเกี่ยวกับการเกิดดอกนั้น เข้าใจว่า ใบของพืชสามารถผลิตสารบางอย่างได้ และสารนั้นเกี่ยวข้องกับการออกดอก และสารนี้จะเคลื่อนย้ายไปยังจุดต่างๆ ทำให้ส่วนนั้นเกิดเป็นตาดอกขึ้นมา เราเรียกสารนี้ว่า Florigen
7. อุณหภูมิ (Temperature) พืชต่างชนิดกันย่อมต้องการอุณหภูมิที่แตกต่างกันออกไปในการออกดอก สำหรับมะม่วง เมื่อหยุดให้น้ำ และมียอดแก่ มีใบสีเขียวเข้มหมก พอถึงเดือนธันวาคม เมื่อได้รับอุณหภูมิต่ำเพียงเล็กน้อย คือ $15 - 20^{\circ}$ ซ. ติดต่อกันเป็นเวลา 5 วัน ก็จะสามารถแทงช่อดอกได้ แต่ถ้ามะม่วงยังมียอดอ่อน ใบยังไม่แก่จัด ก็จะแทงช่อดอกได้เหมือนกัน ถ้าอุณหภูมิต่ำกว่า 15° ซ. คืออยู่ในช่วง $10 - 20^{\circ}$ ซ. เป็นเวลา 5 วัน

บทบาทของ Potassium ในขบวนการ Metabolism

1. การสังเคราะห์แสงและการหายใจของพืช

เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง เชื่อกันว่าโปแตสเซียมมีบทบาทสำคัญในขบวนการ ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อสังเกต 2 ประการ คือ (1) พืชมีการสะสมแป้ง ดังนั้นจึงต้องการโปแตสเซียมในปริมาณมากกว่าพืชที่สะสมโปรตีน พืชหัวที่เก็บโปแตสเซียมไม่เพียงพอ หัวจะไม่ค่อยเจริญเติบโต จากผลการทดลองปลูกมันฝรั่งในทราย และรดคั่วบน้ำยาที่มีโปแตสเซียมในระดับปกติ เปรียบเทียบกับระดับต่ำ ปรากฏว่าการเจริญเติบโตของใบคล้ายคลึงกัน แต่ในสภาพที่มีโปแตสเซียมต่ำ หัวมันฝรั่งจะเล็กมาก

ปริมาณโปแตสเซียมในใบพืช มีความสำคัญต่อการสังเคราะห์แสงเป็นอย่างมาก เช่น ในข้าวโพดและอัลฟัลฟา จะมีอัตราการสังเคราะห์แสงลดลงมาก ถ้าปริมาณโปแตสเซียมในใบน้อยกว่า 1.5 เปอร์เซ็นต์ สำหรับข้อมูลโดยสรุปที่ได้จากการศึกษาข้าวสาลี ที่ขาดโปแตสเซียม คือ (1) อัตราการสังเคราะห์แสงจะลดลงมาก ก่อนที่ใบจะสูญเสีย Chlorophyll (2) มีผลกระทบกระเทือนต่อการคายน้ำ และการดูดกลืนคาร์บอนไดออกไซด์ และ (3) อิทธิพลของโปแตสเซียม ต่ออัตราการสังเคราะห์แสงขึ้นอยู่กับปริมาณของไนโตรเจน กับฟอสฟอรัส ที่พืชได้รับด้วย

นอกจากการสังเคราะห์แสงแล้ว กิจกรรมของ Enzyme หลายชนิดที่เกี่ยวข้องกับ Metabolism ของ Carbohydrate เช่น -amylase, invertase, -fructosidase และ --glucosidase จึงเป็นเหตุผลหนึ่งของการเพิ่ม Reducing sugar

2. การเคลื่อนย้ายน้ำตาล

โปแตสเซียมช่วยในการเคลื่อนย้ายสารอินทรีย์ต่างๆภายในต้นพืช ทำให้น้ำตาลไม่สะสมที่ใบ ซึ่งจะมีผลสะท้อนต่อการสังเคราะห์แสง

3. การควบคุมการปิดเปิดของปากใบ

นักวิทยาศาสตร์ได้ทำการทดลอง และพบว่า ต้นทานตะวัน ข้าวโพค ยาสูบ และถั่ว ที่ขาดโปแตสเซียม จะมีการคายน้ำน้อยกว่าพืชปกติ ในกรณีข้าวโพคที่ขาดโปแตสเซียมนั้น ถ้าตัดใบส่วนหนึ่งมาแช่ในสารละลาย โปแตสเซียมไนเตรต ปากใบจะค่อยๆเปิดกว้างขึ้น จนเหมือนใบพืชปกติ ซึ่งมีผลต่อการสังเคราะห์แสงของพืช การที่ปากใบเปิดกว้าง เนื่องจากสารละลายโปแตสเซียมไนเตรตที่เข้มข้นพอ จะเพิ่ม Osmotic pressure ของ guard cell

4. กิจกรมของ Enzyme

Enzyme เกี่ยวข้องกับการหายใจ การสร้างโปรตีน และการสร้างผนังหนาที่ของโปแตสเซียมตามปกติ คือ เป็น Cationic cofactor เช่น Pyruvate kinase ซึ่งต้องการโปแตสเซียมในการเร่งปฏิกิริยา

คุณสมบัติของโปแตสเซียมไนเตรต

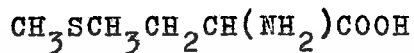
KNO_3 (niter, salt peter) น้ำหนักโมเลกุล 101.10 มีสีขาว เป็น *Triclinic crystalline material* ซึ่งมีความถ่วงจำเพาะ เท่ากับ 2.11 ที่อุณหภูมิ 10.6 องศาเซลเซียส มีจุดหลอมเหลวที่ 33.4 องศาเซลเซียส

ความสามารถในการละลายน้ำของโปแตสซีเมนต์
กรัม/น้ำ 100 กรัม

อุณหภูมิ (อุณหภูมิตั้งแต่ 0 องศาเซลเซียส)	กรัม/น้ำ 100 กรัม	อุณหภูมิ (อุณหภูมิตั้งแต่ 0 องศาเซลเซียส)	กรัม/น้ำ 100 กรัม
0	13.3	70	138
10	20.9	80	169
20	31.6	90	202
30	45.8	100	246
40	63.9	110	300
50	85.5	120	394
60	110.0	125	493

นอกจากนี้โปแตสซีเมนต์ในเตรคยังใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น ทำไม้
ซีเมนต์ ทำแก้ว Ceramic glazes หมักเนื้อ และทำยาโรก้าโรคเป็นต้น
โปแตสซีเมนต์ในเตรคที่ทำการค้าสำเร็จรูป คือ เป็นผง ผงลิก และเม็ด

Methionine (2 amino - 4(methythio) butyric acid)

Methionine มีความจำเป็นต่อกิจกรรมของSulfur ซึ่งเป็น amino ๓ ตัวหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อTransmethylationprocessในสิ่งที่มีชีวิต

คุณสมบัติ

D และ L-Methionine มีคุณสมบัติเหมือนกัน แต่ต่างกันที่การหักเหของแสงไม่เท่ากัน เป็นผลึกสีขาว ละลายในน้ำ กรด และAlkaline ละลายได้เล็กน้อยใน Alcoholไม่ละลายใน Ether pH 5.6-6.1

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. Potassium nitrate (KNO_3)
2. L-Methionine
3. เครื่องชั่งละเอียด
4. น้ำกลั่น
5. กระจกทวง
6. กระจกชนิดขนาด 1.5 ลิตร
7. พลาสติกสีสำหรับติด tag
8. ที่เขี่ยกระดาษ
9. Ethyl alcohol
10. ยาฆ่าแมลง Sevin

วิธีการ

การวางแผนการทดลอง แบบแฟคตอเรียล (Factorial) ในแผนการทดลองแบบ RBD (Randomized Complete Block Design) โดยมีวิธีการต่างๆดังนี้

1. คัดเลือกมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ และพันธุ์ทองคำ อย่างละ 4 ต้น แต่ละต้นเคยให้ผลผลิตมาแล้ว มีทรงพุ่มเหมาะสม มีขนาดโตได้เล็กน้อยมากที่สุด
2. คัดต้นที่มีใบแก่ เริ่มกรอ มีสีเขียวเข้ม
3. แต่ละต้นคัดเลือกยอดที่สมบูรณ์ 50 ยอด และจัดแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม

กลุ่มละ 10 ยอด แต่ละกลุ่มอยู่ห่างกันพอสมควร เพื่อสะดวกในการฉีค
พ่นสารเคมี ที่มีความเข้มข้นต่างๆกัน

4. แต่ละพันธุ์แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 2 ต้น ชุดแรกใช้ KNO_3 และ
ชุดที่ 2 ใช้ Methionine ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. Control	10 ยอด	
2. KNO_3	10 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร	10 ยอด
3. KNO_3	20 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร	10 ยอด
4. KNO_3	30 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร	10 ยอด
5. KNO_3	40 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร	10 ยอด
6. Methionine	200 ppm.	10 ยอด
7. Methionine	300 ppm.	10 ยอด
8. Methionine	400 ppm.	10 ยอด
9. Methionine	500 ppm.	10 ยอด

หลังจากการฉีคพ่นสารเคมีดังกล่าว ทดปายแสดงรายละเอียดทุกกิ่ง

การบันทึกผล

ภายหลังจากการฉีคพ่นสารเคมี 7, 14 และ 21 วัน นับจำนวนชอคอก

เวลาที่ทำการทดลอง

เริ่มทำการทดลอง เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2523

เสร็จสิ้นการทดลอง เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2523

สถานที่ทำการทดลอง

ทำการทดลอง ณ สวนนายทองคำ ทองหา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลองและการวิจารณ์ผลการทดลอง

จากการฉีดพ่นหมวงพันธุ์น้ำคอกไม้ ด้วยสารเคมี เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2523 และไต่ทำการตรวจสอบผลการทดลอง ภายหลังจากการฉีดพ่นเป็นเวลา 7 วัน 14 วัน และ 21 วัน ปรากฏว่า

การฉีดพ่นหมวงพันธุ์น้ำคอกไม้ ด้วยน้ำกลั่น (Contro 1) ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง

"	"	"	KNO_3 1 %	ออกชอคคอก	30 %
"	"	"	KNO_3 2 %	"	25 %
"	"	"	KNO_3 3 %	"	25 %
"	"	"	K 4 %	"	60 %

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ด้วย KNO_3 4% ได้รับผลดีที่สุด โดยให้จำนวนช่อดอกเฉลี่ยถึง 60 % เมื่อเปรียบเทียบกับ treatment อื่นๆแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกัน เป็นที่เชื่อถือได้ในทางสถิติ (Significant) โดยเฉพาะ control ไม่ปรากฏช่อดอกเกิดขึ้นเลย

การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์ทองคำ ด้วยน้ำกลั่น (Control)	ออกช่อดอก	35 %
" " "Methionine 200ppm. "	"	5 %
" " " " 300ppm. "	"	40 %
" " " " 400ppm. "	"	30 %
" " " " 500ppm. "	"	10 %

การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์ทองคำโตทำเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2523 และ
 ใ้ทำการตรวจสอบผลการทดลองภายหลังจากการฉีดพ่นแล้ว 7 วัน 14 วัน
 และ 21 วัน เช่นเดียวกัน และปรากฏผลดังนี้

การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์ทองคำด้วย KNO_3 4 % ออกช่อดอก 45 % ส่วน
 control และการฉีดพ่นด้วย KNO_3 4ที่ความเข้มข้นอื่นๆ (1%, 2%, และ 3%) ไม่
 ปรากฏช่อดอก

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์ทองคำด้วย KNO_3 4% ได้รับผลดีที่สุด โดยให้จำนวนช่อดอกเฉลี่ยถึง 45 % เมื่อเปรียบเทียบกับ Treatment อื่นๆแล้ว จะเห็นได้ว่า มีความแตกต่างกัน เป็นที่เชื่อถือได้ในทางสถิติ (Highly Significant)

การฉีดพ่นมะม่วงพันธุ์ทองคำด้วย Methionine ภายหลังจากการตรวจสอบผล
 การทดลอง ปรากฏว่า ทุก Treatment ไม่ปรากฏช่อดอกเลย

เมื่อเปรียบเทียบผลตอบสนองต่อสารละลาย KNO_3 ของมะม่วงทั้งสองพันธุ์ ปรากฏว่ามะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ คอบสนองต่อสารละลาย KNO_3 ได้ดีกว่ามะม่วงพันธุ์ทองคำ ซึ่งมีความแตกต่างกันเป็นที่เชื่อถือได้ในทางสถิติ (Significant)

วิจารณ์ผลการทดลอง

การทดลองโดยใช้ KNO_3 ความเข้มข้น 1 % , 2 % , 3 % กับมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ จะให้จำนวนชอคอกไม้แตกต่างกัน คือ ให้จำนวนชอคอก 30 % , 25 % และ 25 % ตามลำดับ แต่เมื่อใช้ KNO_3 4 % จะให้จำนวนชอคอกแตกต่างจากความเข้มข้นที่กล่าวมาแล้ว คือ จะให้จำนวนชอคอกถึง 66 % การที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความอ่อนแก่ของใบ ตลอดจนการตอบสนองของสารเคมีแต่ละความเข้มข้นที่ต่างกััน Bondad และคณะ (1975) ได้รายงานไว้ว่า การใช้อัตราความเข้มข้นของโปแตสเซียมไนเตรต สูงกว่า 2 % จำเป็นสำหรับยอดที่มีอายุน้อยกว่า 8.5 เดือน (มะม่วงพันธุ์ Carabao)

ส่วนการใช้โปแตสเซียมไนเตรตกับมะม่วงพันธุ์ทองคำ โดยใช้ความเข้มข้น 1 % , 2 % , และ 3 % จะไม่เกิดชอคอกเลย แต่เมื่อใช้ โปแตสเซียมไนเตรต 4 % มะม่วงพันธุ์ทองคำ ออกชอคอกถึง 45 เปอร์เซ็นต์ ทำให้น่าเชื่อถือได้ว่า ความอ่อนแก่ของกิ่ง มีผลต่อการตอบสนองต่อการใช้โปแตสเซียมไนเตรตในระดับความเข้มข้นต่างๆแตกต่างกัน

ส่วน Methionine จากผลการทดลองกับมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ และพันธุ์ทองคำ ไม่มีแนวโน้มที่จะทำให้มะม่วงทั้งสองพันธุ์ออกชอคอก ถึงแม้ว่ามะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้คนหนึ่งจะออกชอคอกเมื่อใช้ Methionine ก็ตาม ส่วนการใช้สารเคมีอื่นๆ รวมทั้ง Control ก็ออกชอคอก จึงไม่ถือว่าการออกชอคอกของมะม่วงต้นนี้เป็นเพราะ

อิทธิพลของ Methionine การที่มีเมฆทั้งสองพันธุ้ไม่ออกช่ออาจเนื่องมาจากทำการ
ฉีดพ่นเพียงครั้งเดียว ซึ่งถ้าได้ทำการฉีดพ่นหลายๆครั้ง ผลที่ได้้อาจเปลี่ยนแปลงไป
ทั้งนี้เพราะMethionine เป็นPrecursor ของ Ethylenoและ Ethylene
เป็นสารฮอร์โมนตัวหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เมฆงออกช่อ

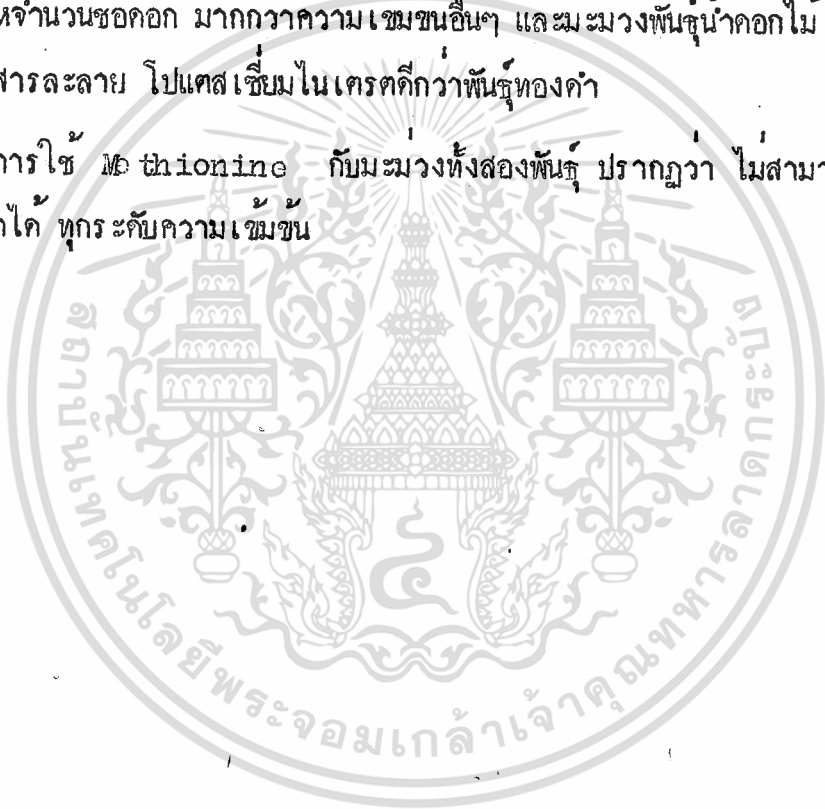

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ หลังจากการฉีดพ่น โปแตสเซียมไนเตรต 7 วัน ตายอดของมะม่วงทั้งสองพันธุ์ จะปรากฏคูนที่มีลักษณะรูปโคนสี่เหลี่ยม ต่อจากนั้นอีก 7 วัน ลักษณะต่างๆจะปรากฏเป็นช่อดอกอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถเร่งให้มะม่วงทั้งสองพันธุ์ มีแนวโน้มออกดอกก่อนฤดูกาล 35 วัน และการใช้ โปแตสเซียมไนเตรต 4 เปอร์เซ็นต์ กับมะม่วงทั้งสองพันธุ์ จะให้จำนวนช่อดอก มากกว่าความเข้มข้นอื่นๆ และมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้จะมีผลคอบสนองต่อสารละลาย โปแตสเซียมไนเตรตดีกว่าพันธุ์ทองคำ

ส่วนการใช้ Methionine กับมะม่วงทั้งสองพันธุ์ ปรากฏว่า ไม่สามารถเร่งให้เกิดช่อดอกได้ ทุกระดับความเข้มข้น

เอกสารอ้างอิง

1. ไพรัช ชีระวุฒิชัย, 2518. ความสัมพันธ์ระหว่าง C : N กับการเรียงการออกดอกในลำปรก, กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
2. มนตรี วงศ์รักษาพานิช, ทิรภท ทิรภทประคิษฐ์, ประทีป กุมาศล, สุชีพ ชัยนทราคม, 2520ง. การใช้สารเคมีเพื่อเร่งการออกดอกกอนฤดูของมะม่วงพันธุ์แรก รายงานผลการวิจัย คิน ปยุ พิษสวน กรมวิชาการเกษตร.
3. สนั่น ชำเลิศ. การศึกษากการออกดอกทะวายในมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ทะวาย วารสารพิษสวน, ปีที่ 13. ฉบับที่ 3 20-32.
4. อมริชช อุจนจะนำ. การศึกษากการออกดอกและติคผลของต้นไม้, วารสารพิษสวน ปีที่ 5, ฉบับที่ 1 17 - 19.
5. ยงยุทธ โอสถสกา และ สุรเศช จินตกานนท์, 2521. คำบรรยายวิชาธาตุอาหารพืช, ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : 245
6. Carl Leopold and Paue E. Kriedemann. 1975. 2nd. Ed. plant Growth and Development, New York: St. Louis, Sanfrancisco, Mc. Graw-Hill Book Company: 169-171
7. Bondad et al. 1980. Flowering and Fruiting Research Project in Mango. Annual Report 1979/149. UPLB-PCARR Project. College, Laguna.

8. Herman F. Mark et al., 1968. Encyclopedia of Chemical Technology. 2nd. ed.: 361 - 369.
9. Janick J et al. 1974. Plant Science and Introduction to World Crops. Sanfrancisco, W.H.Freen and Co.: 318.
10. G.S. Nijjar, 1977. Fruit Breeding in India, Oxford & IEH Publishing Co.,: 15.
11. Lieberman M. and C.C. Craft, 1961. Ethylene Farming System in Ethiolated Pea Seedling Epicotyl Segment and in Apple Tissue, Plant Physiology. 53: supp 17.
12. Maity & C.S.K. Maity, and Sen P.K. 1975. Effect of Ethylene Producing Chemicals on Growth and Flowering of Mango. (Mangifera indica) Hort. Abstract 45(2): 245.
13. Mukhopadhyay A.K.A. Note on the Effect of Growth Retardants and L-Methionine on Flowering of Mango, March. 1978. Hort. Abstract; 48(3):254.
-

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนชอคอกของมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ในระยะ 1, 2 และ 3 สัปดาห์
หลังจากพ่นควยสารเคมี โดยเริ่มเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2523

Treatment	Rep. 1			Rep. 2			เฉลี่ย %
	สัปดาห์ที่			สัปดาห์ที่			
	1	2	3	1	2	3	
Control (น้ำกลั่น)	-	-	-	-	-	-	-
KNO ₃ 1%	4	4	4	2	2	2	30
KNO ₃ 2%	5	5	5	-	-	-	25
KNO ₃ 3%	4	4	4	1	1	1	25
KNO ₃ 4%	7	7	7	5	5	5	60
Methionine 2000ppm	1	1	1	-	-	-	5
Methionine 3000ppm	8	8	8	-	-	-	40
Methionine 400 ppm	6	6	6	-	-	-	30
Methionine 500 ppm	2	2	2	-	-	-	10
Control	7	7	7	-	-	-	20

แสดงจำนวนชอคคอกของมะม่วงทองคำ ในระยะเวลา 1, 2, และ 3 สัปดาห์ หลังจากการพ่นสารเคมี โดยเริ่มเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2523

Treatment	Rep. 1			Rep. 2			เฉลี่ย %
	สัปดาห์ที่			สัปดาห์ที่			
	1	2	3	1	2	3	
control(น้ำกลั่น)	-	-	-	-	-	-	-
KNO ₃ 1%	-	-	-	-	-	-	-
KNO ₃ 2%	-	-	-	-	-	-	-
KNO ₃ 3%	-	-	-	-	-	-	-
KNO ₃ 4%	5	5	5	4	4	4	45
Control Distilled	-	-	-	-	-	-	-
Methionine 200ppm.	-	-	-	-	-	-	-
Methionine 300ppm.	-	-	-	-	-	-	-
Methionine 400ppm.	-	-	-	-	-	-	-
Methionine 500ppm.	-	-	-	-	-	-	-
Control	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 3

การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOV) ของการจัดการทดลองแบบ
Factorial ในแผนการทดลองแบบ RBD มีพันธุ์กับอัตราความเข้มข้น
ของสาร เป็นองค์ประกอบของสิ่งทดลอง

Source of variation	df	SS.	MS	F Calculated
Replication	1	8.45	8.45	5.827*
Treatment	9	87.05	9.67	6.668**
Varieties (V)	1	18.05	18.05	12.44**
KNO ₃ (N)	4	63.3	15.625	10.91**
V x N	4	5.7	1.425	0.982
Error	9	13.05	1.45	
Total	19	108.551		

แตกต่างทางสถิติที่ระดับความเป็นไปได้ .05

แตกต่างทางสถิติที่ระดับความเป็นไปได้ .01

ตารางที่ 4

จำนวนชอคอกเฉลี่ย (ชอคอก/10 ยอด) ของมะม่วง 2 พันธุ์
โดยใช้ KNO_3 5 อัตรา

พันธุ์	อัตรา KNO_3 (%)					ค่าเฉลี่ย แต่ละพันธุ์
	0	1	2	3	4	
น้ำดอกไม้	0	3	2.5	2.5	6	2.8
ทองคำ	0	0	0	0	4.5	0.9
ค่าเฉลี่ยแต่ละ อัตรา KNO_3	0	1.5	1.25	1.25	5.25	

$$LSD \quad 0.05 \quad (Tr) = 2.723$$

$$LSD \quad 0.01 \quad (Tr) = 3.913$$

$$LSD \quad .05 \quad (\text{พันธุ์}) = 1.218$$

$$LSD \quad .01 \quad (\text{พันธุ์}) = 1.750$$

$$LSD \quad .05 \quad (\text{อัตรา}) = 1.926$$

$$LSD \quad .01 \quad (\text{อัตรา}) = 2.767$$

ภาพที่ 1 แสดงชอคคอกมเมม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่ฉีดพ่นด้วย KNO_3 1%

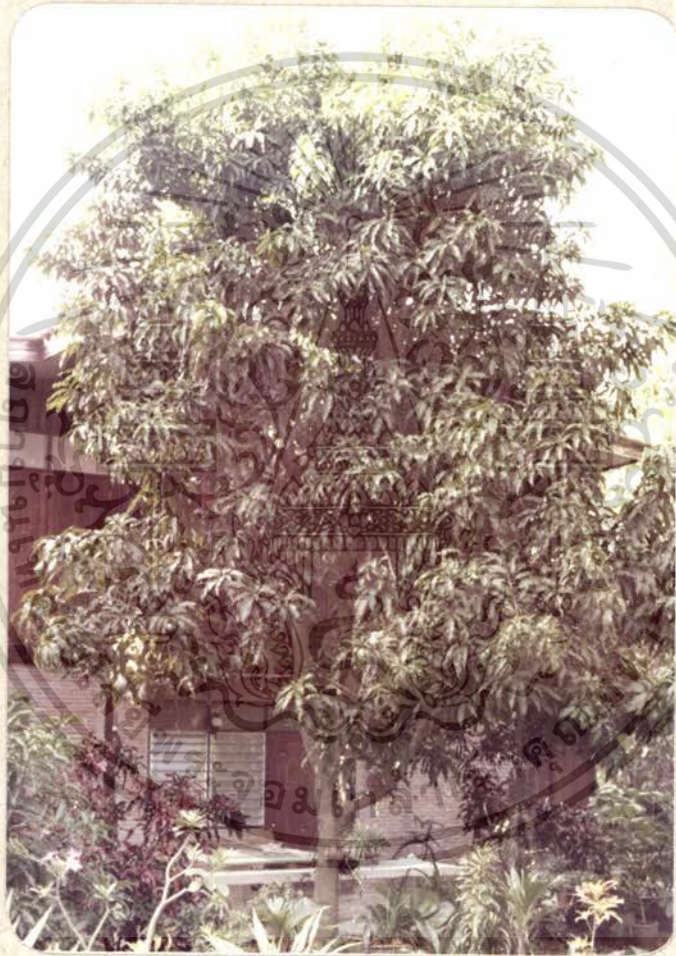
ภาพที่ 2 แสดงช็อคอกมเมฆวงพันร่น้ำคอกไม้ ที่ฉัดพ่นด้วย KNO_3 2%

ภาพที่ 3 แสดงช่อกอมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่ฉีดพ่นด้วย KNO_3 3%

ภาพที่ 4 แสดงช่อดอกมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ที่ฉีดพ่นด้วย KNO_3 4%

ภาพที่ 5 แสดงต้นมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ หลังการฉีดพ่นด้วย KNO_3 เป็นเวลา 14 วัน

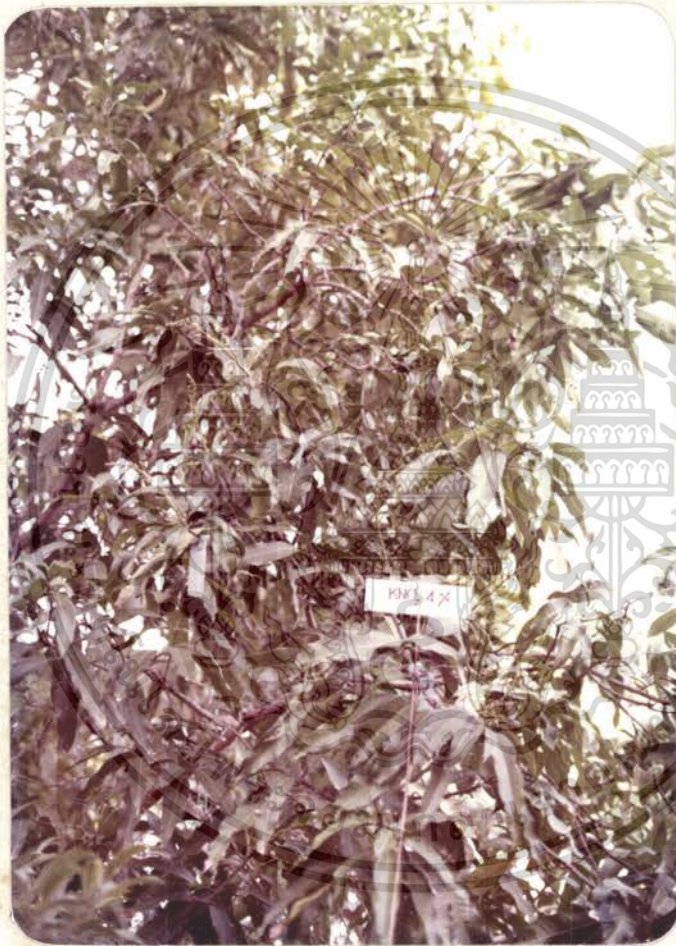
ภาพที่ 6 แสดงลักษณะของยอดมะม่วงพันธุ์ทองคำที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลังการฉีดพ่น KNO_3 1%

ภาพที่ 7 แสดงลักษณะของยอดมะม่วงพันธุ์ทองคำที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลังการฉีดพ่นด้วย KNO_3 2%

ภาพที่ 8 แสดงลักษณะยอดมะม่วงพันธุ์ทองคำที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลังการฉีดพ่น KNO_3 3%

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะช่อกอกลมม่วงพันธุ์ของกำลังการฉีพ่น KNO_3 4%